

gumenty proti revolučním idejím a ztotožnil slabiny kapitalismu s nedostatky demokracie.

Poté se autor zabývá etapami vývoje revise v bonnském státě, úsilím o změnu především těch představ, které byly bezprostředně namířeny proti Západu. Revise německé historiografie se rozšiřuje také na vztah k západní filosofii; lze pozorovat více umírněnosti ve vztahu k anglo-americkému pozitivismu a presentismu. Ale stoupcí Rankovy koncepce, jako G. Ritter, odstraňují z presentismu poslední prvky

liberalismu. Ranke je interpretován jako představitel presentismu v historii.

Současně ovšem se projevují tendence, namířené proti tradici Rankeho školy. Jejich uskutečňovatelé se opírají na jedné straně o americkou sociologii, na druhé straně o zkušenost z boje německých buržoasních humanitních věd proti marxismu. Ale i tato historiografie popírá zákonitost historického vývoje. Vcelku nelze hledat zásadní rozdíly mezi oběma proudy. Oba slouží apologetice existující bonnské společnosti a státu.

O. Záhora

BIBLIOGRAFICKÝ PREHLAD KNIŽNEJ FILOZOFICKEJ TVORBY V ČSSR ROKU 1962

DIELA K. MARXA, F. ENGELSA
A V. I. LENINA

Marx K. — Engels B., *Manifest Komunistické strany*. Praha, MF. 144 s.

Marx K. — Engels F., *O náboženstve*. Bratislava, SVPL. 365 s.

Marx K. — Engels B., *Spisy II*. Praha NPL. 832 s.

Marx K. — Engels B., *Spisy 12*. Praha, NPL. 871 s.

Engels F., *Anti-Dühring*. (Prevrat pána Dühringa vo vede). Bratislava, VPL. 390 s., 2. vyd.

Engels F., *Pôvod rodiny, súkromného vlastníctva a štátu*. Bratislava, VPL. 180 s., 3. vyd.

Engels F., *Vývin socializmu od utópie k vede*. Bratislava, VPL. 98 s., 2. vyd.

Lenin V. I., *Čo robiť?* Bratislava, VPL. 215 s.

Lenin V. I., *Krok vpred, dva kroky nazad*. Bratislava, VPL. 247 s., 2. vyd.

Lenin V. I., *O kultúre a umění*. Praha, NPL. 648 s., 2. vyd.

Lenin V. I., *Nové dokumenty (1917—1923)*. Bratislava, VPL. 410 s.

Lenin V. I., *O pražské konferenci*. Praha, SNPL. 188 s.

Lenin V. I., *O programu strany*. Praha, NPL. 571 s.

Lenin V. I., *Spisy*, zv. 1. Bratislava, SVPL. 493 s., 3. vyd.

Lenin V. I. — Marx K. — Engels B., *Tři zdroje a tři součásti marxismu*. Praha, NPL. 84 s., 4. vyd.

DEJINY FILOZOFIE

Kovály P., *Americký personalismus*. Příspěvek k rozboru krize současného buržoasního myšlení. Praha, NČSAV. 292 s.

Nový L., *Filosofie T. G. Masaryka*. Praha, SPN. 130 s.

Riedel G., *Ludwik Feuerbach a mladý Marx*. Praha, SPN. 278 s.

Smetana A., *Sebrané spisy II*. Praha, NČSAV. 300 s., 2. vyd.

Vidmanová-Schmidtová A., *Burleyovy životy starých filosofů a jejich české překlady*. Praha, NČSAV. 116 s.

*

Dějiny filosofie IV. Praha, NPL. 583 s. (z rušt.)

Mehring F., *Život Karla Marxe*. Praha, NPL. 684 s. (z nem.)

Ovsjannikov N. F., *Hegelova filozofie*. Praha, SNPL. 352 s. (z rušt.)

Plechanov G. V., *Vybrané filozofické spisy IV*. Praha, NPL. 844 s. (z rušt.)

Rádhakrišnan S., *Indická filozofie II*. Praha, NČSAV. 834 s. (z angl.)

Zlomky predsokratovských myslitelů. Vybíral a prel. K. Svoboda, Praha, NČSAV. 204 s., 2. vyd. (z gréčt.)

SÜHRNNÉ FILOZOFICKÉ PRÁCE

Cvekl J., *Člověk a světový názor*. K psychologii světových názorů. Praha, NPL. 167 s.

Frdla F., *Základy marxismu-leninismu*. Část I. Praha, NPL. 122 s.

Hrušovský I., *Z minulosti a současnosti filozofie*. Bratislava, SAV. 347 s.

Kam kráčí lidstvo? Royaumontská konference o kritériích a ideálech pokroku. Praha, ČS. 157 s.

Kolman A., *Výhledy do budoucna*. Praha, ČS. 203 s.

Sborník prací Filozofické fakulty University J. E. Purkyně v Brně, roč. X, řada filozofická B-8. Praha, SPN. 160 s.

Urbánek E., — Tretera I., *Otázky marxistické filozofie*. Praha, SvS. 208 s.
Úvod do filozofie. Praha, NPL. 359 s.

DIALEKTICKÝ MATERIALIZMUS

Jasný J., *Kategorie marxistické dialektiky*. Praha, SPN. 418 s.

Javůrek Z., *Dialektika obecného a zvláštního se zvláštním zřetelem ke vztahu předmětů historického materialismu a materialistické dialektiky*. Praha, NČSAV. 239 s.

Kusý M., *Marxistická teória poznania*. Bratislava, VPL. 450 s.

Kusý M., *O vzťahu teórie a praxe*. Bratislava, Osveta. 125 s.

Tošenovský L., *Príspevky k základným otázkam teórie pravdy*. Spisy Uni-

versity J. E. Purkyně v Brně. Filoz. fak. sv. 81. Praha, SPN. 264 s.

Základy vědeckého světového názoru (dialektický materialismus). Praha, Orbis. 212 s.

HISTORICKÝ MATERIALIZMUS

Cibulka J., *Přínos Marxova Kapitálu k poznání společenských zákonů*. Praha, NČSAV. 141 s.

Imperialismus. Spracoval kol. autorov Katedry pol. ekon. pod. red. O. Rotha a V. Pavláta. Učebné texty vys. škol Fak. polit. ekonómie. Praha, SPN. 238 s.

Imperialismus. Učebnica. Napísal kol. lektorov Več. univ. ML KV KSS. Bratislava, SVPL. 290 s.

Klofáč J., *Materialistické pojetí dějin*. Základní problémy. Praha, NPL. 308 s., 3. doplnené vyd.

Klofáč J., *O rozporech ve společnosti*. Praha, SNPL. 276 s.

Slejška D., *Dialektika výrobních sil a socialistických ekonomických vztahů (ve všelidovém sektoru)*. Praha, NČSAV. 335 s.

Šik O., *Ekonomika, zájmy, politika*. Praha, NPL. 594 s.

Základy vědeckého světového názoru. II. (o zákonech společenského vývoje). Praha, Orbis. 270 s.

*

Hobson J. A., *Imperialismus*. Praha, NČSAV. 340 s. (z angl. orig.).

Spirkin A., *Pôvod vedomia*. Bratislava, Osveta. 316 s., (z rusk. orig.).

FILOZOFICKÉ PROBLÉMY JEDNOTLIVÝCH VIED

Filozofie a prírodné vedy. Praha, SNPL. 692 s. 2. preprac. vyd.

Filová E., *Materializmus a idealizmus v biológii*. Bratislava, Osveta. 181 s.
Filozofické problémy súčasnej fyziky a

- astronómie. Sborník. Zost. M. Petráš. Bratislava, VPL. 417 s.
- Hába Z., *Štúdiá o ekonomických zákonoch a ich pôsobení v prechodnom období k socializmu*. Bratislava, SAV. 227 s.
- Korček L. — Šmejkal N., *O nových tendenciách v súčasnej buržoáznej politickej ekonómii*. Bratislava, VPL. 195 s.
- Kotzig A., *Matematika a spoločnosť*. Bratislava, Osveta. 179 s.
- Problémy marxistickej jazykovedy*. Praha, NČSAV. 454 s.
- Program KSSS a naše biologické vedy*. (Sborník z konferencie z dubna 1962) Praha, NČSAV. 128 s.
- Zeman J., *Poznání a informace*. Gnoseologické problémy kybernetiky. Praha, NČSAV. 220 s.
- *
- Bernard C., *Úvod do štúdia experimentálnej medicíny (život a dílo)*. Praha, SZDN. 332 s. (z franc.).
- Blumin I. G., *Kríza súčasnej buržoáznej politickej ekonómie*. Bratislava, SVPL. 355 s. (z rušt.).
- Einstein A. — Infeld L., *Fyzika jako dobrodružství poznání*. Praha, Orbis. 226 s. (z nem.).
- Filosofické otázky kybernetiky*. Prel. Zeman a Doležal. Praha, NPL. 376 s. (z rušt.).
- Frolov J. K., *Mozog a práca*. Učenie J. P. Pavlova a otázky vedeckej organizácie práce. Bratislava, Osveta. 200 s. (z rušt.).
- Glazer H., *Vývoj moderného lékářství*. Praha, Orbis. 343 s. (z nem.).
- Greniewski H., *Základy kybernetiky*. Bratislava, SNTL. 172 s. (z pol.).
- Kedrov G. M., *Opakovatelnost ve vývoji*. Praha, NPL. 147 s.
- Kuzněcov B. G., *O teorii relativity*. Praha, SNPL. 240 s. (z rušt.).
- Kuznecov B. G., *Vývin názorov na svet*. Bratislava, Osveta. 302 s. (z rušt.).
- Mette A., *Sigmund Freud*. Praha, SZDN. 101 s. (z nem.).
- Oparin A. I., *Vznik života na zemi*. Bratislava SAV. 373 s. (z rušt.).
- Oparin A. I., *Život, jeho podstata, pôvod a vývoj*. Bratislava, Osveta. 192 s. (z rušt.).
- Rovenskiij Z. — Ujomov A. — Ujomová J.: *Stroj a myšlení*. Praha, Orbis. 178 s. (z rušt.).
- LOGIKA
- Berka K. — Mleziva J., *Co je logika?* Praha, NPL. 231 s.
- Zelený J., *O logické struktuře Marxova Kapitálu*. Praha, NČSAV. 238 s.
- *
- Aristoteles, *Druhé analytiky*. Organon 4. Praha, NČSAV. 190 s. (z gréčt.).
- Rozental M. N., *Principy dialektickej logiky*. Bratislava, SNPL. 421 s. (z rušt.).
- ESTETIKA
- Fischer J. O., *Problémy francouzského kritického realismu*. Praha, KÚ, Acta Univ. Carolinae. 212 s.
- Chvatík K., *B. Václavek a vývoj marxistickej estetiky*. Praha, NČSAV. 390 s.
- Kresánek J., *Sociálna funkcia hudby*. Bratislava, SAV. 162 s.
- Linhart L., *Umění, život a tvorba*. Šestkrát o umění moderním a avantgardním. Praha, ČS. 134 s.
- Míčko J., *Člověk v umělcí*. Praha, NČSVU, 304 s.
- Pekárek V., *Literatúra a skutočnosť*. Stati a kritiky. Praha, ČS. 336 s.
- Sedláček K. — Sychra A., *Hudba a slovo z experimentálneho hľadiska*. Praha, SHV. 100 s.
- Štraus T., *Umelecké myslenie*. K otázke špecifickosti umeleckého poznania. Bratislava, VSFVÚ. 344 s.
- Urx E., *V prvých radách*. Praha, ČS. 166 s.

*

- Aristoteles, *Poetika*. Praha, SNKLÚ. 342 s. 5. vyd. (z gréčt.).
 Fischer E., *O nezbytnosti umění*. Praha, Orbis. 232 s. (z nem.).
 Kožin V., *Druhy umenia*. Bratislava, Osveta. 141 s. (z rušt.).
 Krivickij K. J., *Čo je estetika?* Bratislava, Osveta. 73 s. (z rušt.).
 Zolkiewski S., *Perspektívy literatúry XX. storočia*. Bratislava, SVPL. 249 s.

ETIKA

- Engst J., *O socialistickém humanismu*. Praha, NČSAV. 188 s.
 Michňák K., *Idea rovnosti v dějinách a za socialismu*. Praha, SvS. 188 s.
 Popelová J., *Etika. K historické a současné problematice mravní teorie*. Praha, NČSAV. 490 s.

*

- Rousseau J. J., *Dumy samotářského chodce*. Praha, SNKLU. 172 s. (z franc.).
 Šiškin A. F., *Z dějin etických učení*. Praha, SNPL. 299 s. (z rušt.).

SOCIÁLNE PROBLÉMY A SOCIOLOGICKÝ VÝSKUM

- Brejchová J. — Holečková B. — Košnárová J., *Postavení žen v ČSSR*. Praha, SNPL. 220 s.
Demografický sborník 1961. Praha, SEVT. 224 s.
Inteligence za kapitalismu a socialismu. Sborník statí pracovníků kateder marxismu-leninismu na vysokých školách. Praha, Ústav pro výuku a ved. prací kat. marx.-len. 162 s.
 Kohout J., *Inteligence a soudobá buržoasní sociologie*. Praha, SNPL. 170 s.
 Kusý M., *O vztahu telesnej a duševnej práce*. Bratislava, SNPL. 116 s.
 Sekera J., *Brigády socialistické práce*

v boji o technický pokrok. Praha, SNPL. 106 s.

- Selucký R., *Ekonomie a život. Hospodářství s časem v naší společnosti*. Praha, NPL. 268 s.
 Zítek O., *Ľudia a móda*. Bratislava, Osveta. 309 s., 2. preprac. vyd.

VEDECKÝ KOMUNIZMUS

- Budoucnost lidstva — komunismus*. České Budějovice, KV. 120 s.
 KSČ o úloze odborů při výstavbě socialismu. Sborník usnesení k Dokumentu. Praha, Práce. 784 s.
 Kučera S., *O socialistické revoluci*. Praha, SNPL. 281 s.
 Kutta F., *Budování materiálně-technické základny komunismu*. Praha, NPL. 134 s.
 O politice KSČ při dovršování socialistické výstavby. Praha, NPL. 98 s.
Otázky ideologické práce. Praha, NPL. 256 s.
 Pašiak J., *Riešenie slovenskej národnostnej otázky*. Bratislava, SVPL. 241 s.
 Petr V., *Leninské zásady mírového soužití*. Praha, SNPL. 131 s.
Úloha strany při přechodu od socialismu ke komunismu. České Budějovice, KN. 90 s.
Vědecký komunismus. Díl 10. Vedoucí úloha strany při přechodu od kapitalismu ke komunismu. Praha, NPL. 52 s.
Vědecký komunismus. Díl II. Bratislava, SVTL. 249 s.
 Vokrouhlický Z., *Západní Evropa a komunismus*. Praha, SNPL. 108 s.
Základní teoretické otázky výstavby socialismu a komunismu ve světle výsledků společenských věd. Materiály konference o teoret. problémech... 26. —29. dubna 1961. Praha, NČSAV. 748 s.

*

- Bebel A., *Žena a socialismus*. Praha, SNPL. 460 s., (z nem. orig.).
 XXII. sjezd KSSS a otázky ideologickej

práce. Bratislava, VPL. 282 s. (z rušt.).
XXII. sjazd KSSS o otázkach komunistickej výchovy. Bratislava, VPL. 85 s., (z rušt.).
Kim N. P. — Strukov E. V., *Kultúra a rozvoj osobnosti v komunizme*. Bratislava, Osveta. 173 s., (z rušt.).
Otázky komunistickej výchovy. Bratislava, Osveta. 162 s. (z rušt.).
Reformismus — revizionismus a problémy súčasného kapitalizmu. Praha, SvSl. 212 s., (z rušt.).

ATEISTICKÁ LITERATÚRA

Čelko J., *Náboženstvo, cirkvi a vojna*. Bratislava, VPL. 137 s.
Čelko J., *Spoločnosť, mládež a náboženstvo*. Bratislava, Smena. 120 s.
Glogar A., *O výchově k vědeckému světovému názoru ve škole*. Praha, SPN. 124 s., 2. vyd.
Kolman A., *10 × o náboženskej viere, alebo Posúďte sami*. Bratislava, Osveta. 102 s.
Kyselý J., *Moderní člověk a náboženství*. Praha, SNPL. 144 s.
Malý ateistický slovník. Praha, SNPL. 268 s.

Náboženství, cirkve, klerikalismus a naše dějiny. Praha, NPL. 245 s.
Prečo sme sa rozišli s náboženstvom? Sborník zost. V. Poliak. Bratislava, SNPL. 172 s.
Sto otázok veriacich neveriacim. Bratislava, VPL. 311 s.
Vašečka F., *Funkcia cirkví v spoločnosti*. Bratislava, Osveta. 168 s., 2. preprac. vyd.

*

Amusin I. D., *Rukopisy Mítveho mora*. Bratislava, Osveta. 258 s. (z rušt.).
Birjukov D. A., *Má člověk duši?* Praha, SNPL. 172 s. (z rušt.).
Francúzski osvietenci o náboženstve, (podľa rusk. orig. zost. a z franc. prel. J. Žigo) Bratislava, SVPL. 462 s.
Holbach P. H., *Vrecková teológia*. Bratislava, VPL. 222 s. (z franc.).
Kryveljov J. A., *Současná teologie a věda*. Praha, SNPL. 200 s., (z rušt.).
Rubakin N. A., *V ríši tajomstiev a zázrakov*. Bratislava, Osveta. 218 s., (z rušt.).
Tondi A., *Jesuité*. Praha, NPL. 306 s., 2. vyd., (z tal.).

M. K.